

De landvoogd Joannes Camphuis had in zijn jeugd als knecht bij een Amsterdamschen zilversmid gewerkt en schepte er behagen in bij zijn voormaligen patroon in de rol van begunstiger op te treden, gelijk vroeger in die van jongmaatje. Door tusschenkomst van den predikant Petrus Schaak liet hij een zilveren tafelservies bij hem bestellen en 't vermaakte hem, bij 't ontvangen der rescriptie, te vernemen hoe verbaasd de bejaarde ambachtsman zich betoond had; hoe zijne ooren er van getuit hadden, toen Schaak hem de opkomst van den vroegeren leerjongen verhaalde.

Camphuis' levensbeschrijver, Onno Zwier van Haren, brengt het aldus over: „Het is verre gebragt, mijn Heer, zeide de zilversmid; maar hij heeft die top van eere door zijnen zilversmidshamer echter niet bereikt, en ik zie nu wel, hoewel te laat voor mij, dat men door de pen veel verder dan door dien hamer geraken kan.”

Bekers en koppen van edel metaal waren gebruikelijke schenkingen voor verdienstelijke daden, of *honoris causa*.

De oude O. I. Comp. (Maatschappij van Verre) begiftigde aldus den admiraal Jacob Kornelisz van Neck, toen hij terug kwam van zijn met acht schepen volbrachten tocht naar Oost Indië in 1599. Hij voerde met zich de toenmaals tegen goud opgewogen specerijen: vierhonderd last peper, honderd last nagelen, eene groote partij kaneel, foelie en notemuskaat, benevens een brief en geschenken van den sultan van Bantam voor Prins Maurits.

Het was bijna zoo goed als een zilvervloot, voor participanten der Comp. eene „blijde incomste” toen, na vijftien maanden afzijns, de flotille weer in een vaderlandsche haven binnenviel. Bewindhebbers bestelden aanstonds de „vereeringhe”: een bol van verguld zilver, waarvan het graveerwerk de tekening eener globe weergaf en die op den acuator in twee halfronden zich liet scheiden. Het bovenste, de deksel, werd bekroond door een symbolisch vrouwenbeeldje; het onderste rustte op een fraai gedreven voetstuk. De post kwam voor op de onkostenrekening der reis met:

„Noch een gulden cop f 325.—”

In het Rijksmuseum te Amsterdam wordt in de z. g. Goudkamer nog een gouden beker bewaard, vereerd aan den gouverneur-generaal Hendrik Swaardekroon. Met zinspeling op zijn naam wordt hij door Valentijn gekwalificeerd als een landvoogd „voerende 't oppergezag in dat beroemd Batavia, dat een *zwaard* door een *kroon* of *krans* tot een wapen voerd, eveneens als Zijn Edelheid, als 't ware ten voorteeken dat eens een heer Zwaardekroon daarover gebieden, en dat hij het zwaard met zooveel roem en luister voeren zou, dat hij waardig zou zijn met een kroon of krans van eere beloond te worden” *).

Van dien beker wordt door hem echter geen gewag gemaakt. Wellicht was het eene schenking uit mongoolsche handen, bij 't neerleggen van zijn ambt. Hij zou de eerste niet zijn, noch de laatste onder de landvoogden van N. Indië,

*) Zwaardekroons eigen wapen bestond uit een zwaard met de afgebroken punt (kroon) daarboven, op een veld van lazuur.